

Nr 221.

Av herrar **Bengtsson** i Kullen och **Karlsson** i Mo, om upphävande av stämpelskatten å inrikes växlar.

Stämpelskatten å inrikes växlar hör till de minst omtyckta skatter. Detta förhållande enbart utgör visserligen icke något tillräckligt skäl för att staten icke skall pålägga densamma och sålunda avstå från den inkomst, som den giver statsverket. Men däremot bör det förhållandet, att den långt ifrån att träffa endast kapitalet och den kapitalstarke, som från början synes vara avsett, tvärtom träffar den kapitalsvage och kreditbehövande, utgöra ett synnerligen tungt vägande skäl för staten att söka undvara denna skatt. Man synes också vara tämligen enig om olämpligheten av denna skatt. Skälen mot dess bibehållande hava så många gånger och med sådan styrka framförts, särskilt inom riksdagen, att det torde vara onödigt att här lämna någon redogörelse för desamma; deras giltighet har på intet sätt blivit mindre.

Trots den allmänna insikten om växelstämpelskattens olämplighet finnes den dock kvar. Efter att första gången hava införts 1894, upphävdes den redan 1898, men återinfördes 1909 av statsfinansiella skäl. Oppositionen emot densamma var dock mycket stark; den tog sig uttryck i massmotioner inom andra kammaren och redan år 1912 beslöt riksdagen avlåta en skrivelse till Kungl. Maj:t, varuti hemställdes, att Kungl. Maj:t måtte taga under överbäggande, huruvida stämpelskatten för inrikes växlar kunde upphävas och ersättning för de genom densamma inflytande medel beredas statsverket på sådant sätt, att växelstämpel även för den närmaste framtiden kunde beräknas icke bliva behöflig för statsregleringen. I statsverkspropositionen till 1913 års riksdag var emellertid stämpelskatten å inrikes växlar upptagen, och finansministern beräknade den i 1914 års budget till 2,000,000 kr. Icke desto mindre väcktes vid 1913 års riksdag inom såväl första som andra kammaren motioner om växelstämpelskattens upphävande. Motionerna,

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 4 saml. 97 häft. (Nr 221—223.)

som behandlades i kamrarna först mot slutet av riksdagen, avslogos. Under den rätt långvariga debatten i andra kammaren medgåvo dock även de, som talade för avslag, att denna skatt var olämplig och orättvis och det var huvudsakligen med hänsyn till svårigheten att i riksdagens sista timme besluta upphävandet av en skatt, vilken i budgeten för det kommande året medräknats till ett så avsevärt belopp, som beslutet om skattens bibehållande fattades.

Även 1914 och 1915 väcktes i riksdagen motioner om upphävande av växelstämpelskatten, vilka dock ej lyckades vinna riksdagens bifall. År 1915 motiverade bevillningsutskottet sitt avslagsyrkande endast med en hänvisning till det statsfinansiella läget, utan att göra något principuttalande i fråga om de skäl, som kunna anföras för eller emot bibehållandet av stämpelskatten på inrikes växlar. Men när det gäller att få bort en erkänt orättvis skatt, kan det icke vara riktigt, att jämt och ständigt hänvisa till de statsfinansiella skälen. De må ha haft sin betydelse för frågans avgörande vid några föregående tillfällen, men de få ej vara de — framför allt annat — dominerande skälen. Och särskilt under nu rådande tider få statsfinansiella synpunkter icke vara avgörande, då det gäller att avlyfta en börda, som orättvist pålagts ekonomiskt svagt situerade personer, vilka redan förut hårt tryckas av dyrtiden.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen ville besluta sådan ändring i Kungl. förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften, att stämpelskatten på inrikes växlar upphäves.

Stockholm den 26 januari 1917.

Emil Bengtsson.

Karl Karlsson,
Mo.
